

Situace je část žákova světa, do níž jsou zasazeny úkoly. Situace se dělí na osobní (žák, rodina, skupina); sociální (obec a společnost) a globální (celý svět).

Kontext úlohy je její specifické umístění v rámci situace. Dělení kontextů je následující – zdraví, přírodní zdroje, životní prostředí, rizika, hranice vědy a techniky.

PŘÍRODOVĚDNÉ ÚLOHY VÝZKUMU PISA

Typické úlohy výzkumu PISA tvoří větší komplex otázek, které zkoumají jedno určité téma. Úlohy obvykle uvádí více či méně rozsáhlý text, graf, obrázek nebo jiný písemný materiál, k němuž se vztahují otázky. Otázky mohou být následujícího typu:

- otázky s výběrem odpovědi – žáci vybírají jedinou správnou odpověď ze čtyř až pěti nabízených možností;
- komplexní otázky s výběrem odpovědi – žáci vybírají jednu z odpovědí ano/ne v souboru minimálně dvou otázek;
- uzavřené otázky s tvorbou odpovědi – žáci vytvářejí vlastní odpověď, jedná se však o odpověď vyjádřenou jen jedním či několika slovy (uvedení výsledku výpočtu, dokreslení symbolu do obrázku apod.);
- otevřené otázky s tvorbou odpovědi – žáci odpovídají vlastními slovy, jedná se o odpověď rozsáhlejší (zdůvodnění, jak dospěli ke svému závěru, uvedení argumentů podporujících správnost či nesprávnost určitého tvrzení apod.).

Uvolněné úlohy z dosavadních šetření najdete v publikaci Frýzková, M., Palečková, J. (2007). *Přírodovědné úlohy výzkumu PISA*. Praha: ÚIV (online: <http://www.uiv.cz/clanek/205/1596>), a v publikaci Palečková, J., Mandíková, D. (2003). *Netradiční přírodovědné úlohy*. Praha: ÚIV (online: <http://www.uiv.cz/clanek/535/1611>). Ve druhé z publikací je pak i několik úloh českých autorů.